

AAN:
Minister-president M. Rutte
p/a Ministerie van Algemene Zaken
Postbus 20001
2500 EA DEN HAAG

EN

AAN:
Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)
t.a.v. de heer J. van Zanen, voorzitter
Postbus 30435
2500 GK DEN HAAG

Amsterdam, 30 maart 2020

Betreft: oproep aan minister-president Rutte en VNG-voorzitter Van Zanen om steun culturele sector vanuit gemeenten met financiële bijdragen vanuit rijksoverheid

Geachte heren Rutte en Van Zanen,

De Federatie Cultuur vraagt dringend uw beider aandacht voor **gemeentelijk gefinancierde culturele organisaties en niet gesubsidieerde culturele organisaties die veelal draaien op vrijwilligers**. Zij dreigen onbedoeld tussen wal en schip te vallen bij het noodpakket banen en economie door het kabinet van 17 maart dat 27 maart aangevuld is met de steunmaatregelen voor de culturele en creatieve sector waarmee de minister van OCW invulling geeft aan de motie Jetten. Wij vragen u beiden te komen tot een bestuurlijk akkoord voor meer werkkapitaal, behoud van werkgelegenheid en inkomen, beperking van de coronaschade door doeltreffende maatregelen voor compensatie.

Belang van cultuur voor onze samenleving is aanzienlijk

Cultuur heeft een grote aantrekkingskracht op mensen en bedrijven want:

- Cultuur bevordert de vitaliteit van onze economie en de leefbaarheid van ons land. De toegevoegde waarde – de productie minus de kosten die gemaakt zijn om deze productie te maken – van de cultuursector bedroeg in 2015 25,5 miljard euro. Daarmee zijn cultuur- en mediagoederen goed voor 3,7 procent van het Bruto Binnenlands Product (CBS 2019). Er werken circa 300.000 mensen in de culturele en creatieve sector en bovendien zijn er circa 550.000 vrijwilligers actief. Cultuur draagt bij aan identiteitsvorming, zingeving, informatievoorziening maar ook aan de fysieke inrichting en het aanzien van Nederland in het buitenland.
- Culturele ontplooiing van alle inwoners van Nederland is een sociaal recht dat is verankerd in artikel 22 van onze Grondwet. Cultuur draagt bij aan onze gezondheid, ons welzijn, beter onderwijs en het zorgt voor actieve deelname van mensen aan de samenleving en aan de sociale binding van (groepen) mensen.
- Cultuur verrijkt ieders leven en biedt velen troost en inspiratie; in goede én in slechte tijden. Hiervan getuigen deze dagen de vele *online*-initiatieven van professionals en liefhebbers.

Effectief hulp bieden bij urgente noden in culturele sector

Het is van groot belang om cultuur juist nú in tijden van de coronacrisis in stand te houden. Daarin hebben de rijksoverheid én de Nederlandse gemeenten een gezamenlijke verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat nood- en steunmaatregelen effectief zijn en op zeer korte termijn terecht komen bij die mensen en organisaties die het hard nodig hebben zoals gemeentelijk gefinancierde culturele organisaties en niet-gesubsidieerde culturele organisaties die veelal draaien op vrijwilligers.

Daarom doen wij een nadrukkelijk beroep op het kabinet én VNG zo spoedig mogelijk over te gaan tot de volgende maatregelen:

1. Gericht op meer werkkapitaal

- a. Opschorting van het innen van huurpenningen en onderhoudsbijdragen van alle gemeentelijke cultuurgebouwen en -terreinen;
- b. Ondersteuning van het verzoek tot opschorting aan andere verhuurders, zoals woningbouwcoöperaties en particulieren;
- c. Uitstel van betalingen aan gemeentelijke belastingen;
- d. Doorbetaling van (exploitatie)subsidies aan culturele organisaties, ook aan het amateuircircuit;
- e. Doorbetaling van activiteiten die cofinanciering ontvangen, zoals buurtsport- en cultuurcoaches en de subsidieregeling Cultuureducatie met kwaliteit in het primair onderwijs.

2. Gericht op behoud van werkgelegenheid en inkomen

- a. TOZO: snelle en ruimhartige behandeling aanvragen van zelfstandige ondernemers in de cultuur onder wie kunstenaars is urgent en noodzakelijk om te voorkomen dat zij op zeer korte termijn in financiële noodsituaties terecht komen.
- b. TOGS: vangnet in betreffende gemeente voor organisaties waar SBI-code incorrect is en daarom niet terecht kunnen bij RVO. Oprekken van de TOGS tot organisaties die niet vanaf een bedrijfslocatie maar aan huis worden gedreven zoals (tentoonstellings)ontwerpers en vertalers.
- c. NOW: deze noodmaatregel voor werkbehoud kan in de cultuursector effectief zijn als de focus ligt op verlies van eigen inkomsten – en dus subsidies niet als omzet worden beschouwd – en waar het gaat om medewerkers met een vast, een tijdelijk of een flexibel contract. Ook mag er geen beperking zijn wat betreft zzp-ers of verloonde freelancers.

3. Gericht op hulp van de overheid voor beperking van de coronaschade

- a. Inschikkelijke omgang met de prestatieafspraken uit de subsidieovereenkomsten van gemeenten met subsidieontvangers. Bijvoorbeeld ook voor culturele evenementen;
- b. Bestemmingsfondsen van overheidssubsidiënten ontheffen van hun beklemming waardoor culturele organisaties die in kunnen zetten om tekorten over 2020 te ondervangen.
- c. Voor vele vrijwilligers in de culturele sector is de vrijwilligersvergoeding van maximaal 170 euro per maand met een maximum van 1.700 euro per jaar een welkome aanvulling op hun (AOW)uitkering, bescheiden pensioen of honorarium als kunstenaar. Door de tijdelijke sluiting van culturele organisaties lopen zij deze inkomsten mis. Het verzoek is om de betrokkenen daarin tegemoet te komen;
- d. Het treffen van compensatiemaatregelen. Door de opgelegde tijdelijke sluiting lijden ook gemeentelijk gefinancierde culturele organisaties en niet gesubsidieerde culturele organisaties die veelal draaien op vrijwilligers schade doordat inkomsten uit kaartverkoop, verhuur, winkel en horeca wegvallen. Deze maken een substantieel en steeds groter deel uit van hun inkomsten. Deze schade wordt nog niet ondervangen door het huidige pakket aan nood- en steunmaatregelen dat het kabinet aanbiedt.

Wij gaan er daarbij vanuit dat gemeenten waar nodig, financiële compensatie ontvangen voor de uitkeringskosten en uitvoeringskosten door de rijksoverheid. De Federatie Cultuur hecht eraan dat uitvoering van regelingen voor gemeentelijk gefinancierde culturele organisaties en niet-gesubsidieerde culturele organisaties die veelal draaien op vrijwilligers zo dicht mogelijk bij getroffen kunstenaars, freelancers, vrijwilligers en culturele organisaties wordt belegd en met zo min mogelijk administratieve lasten.

Culturele en creatieve sector slaan handen ineen

Onder andere de Federatie Cultuur, de Federatie Creatieve Industrie, de Creatieve Coalitie, de Kunstenbond, commerciële film- en theaterproducenten hebben met Kunsten '92 de handen

ineengeslagen om voorstellen te doen en generieke maatregelen bij te buigen waar mogelijk en daarop aanvullend te komen tot sectorspecifieke maatregelen. Daarover loopt het overleg nog met de minister van OCW. De Federatie Cultuur constateert evenwel dat meer tempo nodig is om ook op gemeentelijk niveau, tot in de haarvaten van onze samenleving, tot een effectief steunpakket te komen. Vandaar deze oproep aan u beiden naast het reguliere overleg met de vakminister die verantwoordelijk is voor het cultuurbestel in Nederland.

Wij wensen u beiden de komende tijd veel wijsheid en daadkracht toe. Juist ook om te voorkomen dat culturele organisaties na de eerste stap van meer werkkapitaal alsnog failliet gaan. Dat zou bovendien een verarming van onze economie en verschraling van de leefbaarheid van stad of streek of zelfs van ons land betekenen. Zo ver hoeft het niet te komen. De cultuursector rekt op u.

Gaarne bereid tot nadere toelichting,
Met vriendelijke groet,

Mirjam Moll, voorzitter a.i. van de Federatie Cultuur
namens
Cultuurconnectie
Museumvereniging
Nederlandse Associatie voor Podiumkunsten (NAPK)
Vereniging Nederlandse Poppodia en -Festivals (VNPF)
Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB)
VSCD, branchevereniging van podia in Nederland
Vereniging van Nederlandse Orkesten (VvNO)
Koepel Opera

c.c. VNG, ter attentie van de heer S. Feitsma en mevrouw L. Jongman
c.c. Ministerie OCW, ter attentie van mevrouw I. van Engelshoven
c.c. Kunsten '92, ter attentie van de voorzitter, de heer J. Zoet